

Lāimīgā
zeme

Līgatnes

Novada Ziņas

LĪGATNES NOVADA DOMES INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

18. septembrī 2019

Nr. 9 (150)

Par drošu mācību gadu!

3. un 4. septembrī Līgatnes novada dome Līgatnes novada izglītības iestādēm organizēja Drošības dienu.

3. septembrī Drošības dienas ietvaros Līgatnes novada vidusskolas un Augšlīgatnes Jaunās sākumskolas skolēni varēja iepazīties ar Valsts policijas, Valsts robežsardzes, Latvijas Sarkanā Krusta, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, A/S "Sadales tīkli", Gāzes apsaimniekošanas sistēmu operatora (A/S "GASO") un Dabas aizsardzības pārvaldes darbu.

Drošības dienas laikā skolēni ar dienestu pārstāvjiem pārrunāja drošības noteikumus, kādus jāievēro, lai pasargātu sevi no nelaimes. Skolēniem bija iespējams praktiski darboties, sniedzot pirmo palīdzību nelaimē nonākušajam, pārbaudot un izmēģinot Valsts robežsardzes ierīces un instrumentus un izspēlējot komandas saliedēšanas spēli par dabas aizsardzību.

Drošības dienas aktivitātes bija atraktīvas, saistošas un noderīgas. Aktīvi darbojoties, diena pagāja nemanot. Prieks par jauniegūtām atziņām, padomiem, prasmēm!

Savukārt 4. septembrī Drošības diena tika organizēta abu Līgatnes novada bērnu dārzu

Drošības diena Līgatnes novada vidusskolā. Aijas Ziedīņas foto

piecgadīgajiem un sešgadīgajiem audzēkņiem.

Kopīgi ar Valsts policijas palīgiem Runci Rūdi un Bebru Bruno bērni iepazīna Valsts policijas, Latvijas Sarkanā Krusta, A/S "GASO", A/S "Sadales tīkli" un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta drošības informāciju. Paldies iesaistītajiem dienestiem par atsaucību!

Gundega Pētersone, Līgatnes novada vidusskolas direktores vietniece, un
Dace Bērziņa, Līgatnes novada jaunatnes un izglītības lietu speciāliste

Drošības diena piecgadīgajiem un sešgadīgajiem bērnu dārzu audzēkņiem

Jauns gads - jauni uzdevumi

Saiva Vītola
Līgatnes novada vidusskolas direktore

Līgatnes novada vidusskola ir skola, kas īsteno uz skolēna personības izaugsmi virzītas izglītības iegūšanu. Skolā strādā uz sadarbību vērsta komanda - gan skolotāji un skolēnu atbalsta personāls, gan administrācija, gan tehniskais personāls, kam ir svarīgas ikviena skolēna sajūtas, emocijas, prasmes un vēlmes. Skolas pedagoģiskais kolektīvs ir gatavs pārmaiņām izglītības sistēmā. Kursos, semināros, konferencēs, savstarpējā sadarbībā gūtās atziņas tiek aktīvi ieviestas ikdienas darbā. Kolektīva sanāksšanas reizēs kopīgi pārrunājam un diskutējam par attieksmi dažādos veidos, par mācīšanās un mācīšanas kvalitātes uzlabojumiem, par drošību un skolas vides uzlabojumiem. Mums ir liels gandarījums par saviem izvirzītajiem un īstenotajiem mērķiem, ko arī ļoti atzinīgi ir novērtējusi skolas akreditācijas komisija. Tas ir labs stimuls un pārliecība par iesākto darbu virzību.

Mērķi un uzdevumi jaunajā mācību gadā

Augusta paplašinātajā izbraukuma sēdē kopīgi vienojamies par skolas mērķiem un uzdevumiem šajā mācību gadā:

- Mācību darba mērķis: efektīva mācību stunda; uzdevums: formatīvā vērtēšana kā efektīva mācību stundas sastāvdaļa;

- Audzināšanas un mācību darba mērķis: iespēja katram skolēnam pilnveidoties un pašrealizēties; uzdevums: katram skolotājam mācību gada laikā realizēts viens skolēnu izglītojošs, pilnveidojošs, atfistošs pasākumu kopums.

Galvojoties jaunajam mācību gadam, augustā bez kursu apmeklēšanas un pašizglītošanās visi kopā esam posuši skolu, apkārtni, pilnveidojuši materiāltehnisko bāzi.

Pieredzes apmaiņa

Augustā pie mums arī ciemojās Pūres

pamatskolas kolektīvs, lai dalītos pieredzē un pārrunātu skolas vadības komandas darbu izglītības kvalitātes uzlabošanai, atbalsta nodrošināšanu pedagogu profesionālās kompetences pilnveidei, mācību procesa organizēšanu, atbalstu izglītojamo individuālai izaugsmei un atbalsta personāla pieejamību skolā. Pēc viesošanās skolā viesiem bija iespēja iepazīties ar Līgatnes vēsturisko stāstu, paviesoties slepenajā bunkurā, apmeklēt ievērojamākās vietas. Liels paldies par viesiem atmiņā paliekošo uzņemšanu jāsaka skolas kolektīvam, gidiem Oskaram un Sandrai, rehabilitācijas centra pavārei Intai, Līgatnes vīna darītavas īpašniekam A. Vanagam. Liels prieks bija arī par SIA "Zeit Hotel" īpašnieka M. Zeitmaņa īpašo atsaucību, ne tikai atraktīvi izrādot Tīklu parka atpūtas iespējas, bet arī atļaujot tās izbaudīt.

Jaunais mājturības kabinets. Saivas Vītolas foto

Labiekārtojumi skolā

Jaunajā mācību gadā skolēnus esam iepriecinājuši ar jaunu, modernu un labiekārtotu meiteņu mājturības klasi, no 3. stāva uz 2. stāvu esam pārvietojuši informātikas kabinetu, kas tagad ir izremontēts un apgādāts ar jaunu datortehniku, nodrošinot 17 darbavietas. Savukārt 3. stāvā mūsdienīgu izskatu ir ieguvusi jauna mācību klase, kuru par

savējo tagad sauc deviņi 1. klases skolēni. Līdz ar to visas sākumskolas klases tagad atrodas skolas 3. stāvā, nodrošinot savstarpēju jaunāko klašu skolēnu un skolotāju komunikāciju un pasākumu rīkošanas iespējas. Vēl pavisam nedaudz, un skolā būs dzirdamas jaunu digitālo klavieru skaņas. Vienas paredzētas sākumskolas klasēm ar iespēju pārvietot atbilstoši pasākuma norisei, otras - mūzikas klasei, kur mācību līdzekļu klāsts šovasar tika papildināts arī ar kahonu, ukulelēm un džambu. Mācību līdzekļu iegāde turpinās nepārtraukti, nodrošinot mācību procesu ar mūsdienīgām iespējām.

Vasaras pēdējā mēnesī sakārtojām arī skolas tuvāko apkārtni, atjaunojot ziemciešu stādījumus un dekoratīvos krūmus, mulčējot dobes, sakārtojot vecās ogļu šahtas. Vēl tikai jāpagaida, lai visi iestādītie augi saņemtas spēkā un attaisno mūsu cerības, ieņemot visu tiem ierādīto vietu!

Liels paldies visam kolektīvam, skolēniem un viņu vecākiem par kopā pavadīto lielisko 2018./2019. mācību gadu! Ceru uz tikpat lielu sapratni, sadarbību un atsaucību!

SEPTEMBRIS

Ziedi nevēlas tukši noziedēt.

*Ziedi cenšas savu skaistumu
attaisnot -*

*Izlolot augļus, nobriedēt
sēklas,*

Tāpat kā cilvēks

savu mūža gājumu piepildīt.

Septembra jubilāri:

- Atis Daugulis
- Iona Linde
- Arnis Purvišķis
- Artis Ramža
- Matīss Vildīņš
- Aldis Eglītis
- Andis Kūriņš
- Guntis Lasmanis
- Pēteris Mastiņš
- Inguna Nille
- Anita Pelkava
- Māris Bite
- Leonīds Bogdanovičs
- Olga Cibīņa
- Leontīna Ķēde
- Aldis Liepiņš
- Dace Mārtinsons
- Māra Venckus
- Zinaida Bauere
- Vladimirs Bauers
- Florians Beļakovs
- Vija Kohute
- Vitauts Mackēvičs
- Daina Rumba-Rasmusena
- Lidija Amata
- Anita Timermane
- Astra Krūzkopa
- Aļģirds Kripaitis
- Dainis Baumanis
- Antoņina Fjodorova
- Edgars Otomārs Puriņš
- Ruta Bembere
- Aivars Gabliks
- Raimonds Kažoks
- Vilma Skraustiņa
- Ina Sondore
- Eugenija Bundule
- Maigonis Liepiņš
- Ilga Vorslova
- Anna Bērziņa

PRIEKŠSĒDĒTĀJA SLEJA

Kad labais vairo labo

Latvijā ienāk rudens, kas ar savu daudzkrāsaino krāsu paleti iekrāsos kokus un krūmus, padarot kalnus un lejas par ainaviskām gleznām. Šos dabas radītos mākslas darbus steigs aplūkot tūkstošiem pilsētnieku, un, ja senāk pavasaros un rudenos visi ceļi veda uz Siguldu, tad pēdējos gados aizvien biežāk par galamērķi tiek izvēlēta Līgatne.

“Līgatnē tiešām ir, ko redzēt, un šī ir vieta, kur baudīt klusumu, mieru, dabas harmoniju...” Šādas un līdzīgas atklāsmes nācies dzirdēt visai bieži, un mēs, līgatnieši, varam būt lepnī par šādu novērtējumu. Visai bieži nācies klausīt atbraucēju sajūsmu par līgatniešu attieksmi un sirsnību – te kāds mielastam nolicis ābolus, cits labprāt parāda ceļu un aizgūtnēm stāsta par Līgatnes vēsturi, vēl cits nogurušajam ceļiniekam piedāvā sulas glāzi... Tā ir mūsu cilvēku sirsnīgā attieksme pret ciemiņiem, kas, ierodoties Līgatnē, atved ne tikai naudu, ko tērēt vietējiem pakalpojumu sniedzējiem un preču pārdevējiem, bet līdzī atved un dāvā mums savu sirsnību un pateicību.

Pavisam drīz mūsu mīlo vietu daba ietērps rudens rotā. Šogad prognozējam, ka tūristu un ceļotāju skaits būs lielāks nekā iepriekšējos gados, un atstāt ciemiņos labu noskaņojumu un atmiņas par Līgatni ir katra mūsu individuālā varēšana un atbildība. Es aicinu katru līgatnieti padomāt, ko tieši tu vari darīt, lai pretī saņemtu sirds siltumu un kaut klusībā izteiktu pateicību. Esmu pārliecināts, ka visas “lielās” lietas sākas no mazumiņa. Ja mēs katrs atradīsim kaut mazumiņu, ko varam sniegt mūsu ciemiņiem, kaut tas ir paša sakopts pagals, smaids vai labas dienas vēlējums, sirsnīga attieksme u.t.t., pretī saņemsim pateicību un pozitīvu attieksmi. Bet dzīvē labais vairo labo. Un cik būsim paši labi, tik labo saņemsim pretī, un arī mūsu pašu dzīve kļūs labāka un labāka.

Dzīvosim ar labām domām sirdī, prātos un darbos! Lai mums kopā izdodas!

Pagarināta Jauniešu garantijas uzņemšana 23 profesijās

Līdz 30. septembrim pagarināta Jauniešu garantijas noslēdzošā uzņemšana 23 darba tirgū pieprasītās profesijās, kuras var apgūt 1,5 gada laikā bez maksas. Mācībām var pieteikties jaunieši vecumā no 17 līdz 29 gadiem, kuri ir bez darba un ieguvuši vidējo izglītību, iesniedzot pieteikumu kādā no 13 profesionālās izglītības iestādēm.

Uzņemšana pagarināta tādās profesijās kā vizuālā tēla stilists, apdares darbu tehniķis, tūrisma pakalpojumu konsultants, auklis, konditors, programmvadības metālapstrādes darbgaldū iestatītājs, grāmatvedis, frizieristilists, loģistikas darbinieks, viesmīlis, automehāniķis, viesu uzņemšanas dienesta speciālists un klientu apkalpošanas speciālists. Pieteikšanās turpinās arī profesijās - finanšu darbinieks, lauksaimniecības tehnikas mehāniķis, augkopības tehniķis, meža mašīnu operators, datorsistēmu tehniķis, restorāna pavārs, viesmīlības pakalpojumu speciālists, SPA speciālists, tērpu modelēšanas un konstruēšanas speciālists un interjera dizaina speciālists.

Pieteikšanās norit 13 profesionālās izglītības iestādēs līdz 30. septembrim. Ar visām Jauniešu garantijas profesijām, izglītības iestādēm, uzņemšanas noteikumiem un priekšrocībām var iepazīties VIAA mājaslapā: www.viaa.gov.lv/jauniesugarantija.

APSTIPRINĀTI

Līgatnes novada domes
2019. gada 22. augusta sēdē
(protokols Nr.9,9.š)

Līgatnes novada domes 2019. gada 22. augusta saistošie noteikumi Nr.19/13 „Grozījumi Līgatnes novada domes 2018. gada 23. augusta saistošajos noteikumos Nr.18/9 “Par Līgatnes novada pašvaldības nodrošināto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtību”

*Izdoti saskaņā ar:
Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 3. panta otro un trešo daļu*

Izdarīt Līgatnes novada domes 2018. gada 23. augusta saistošajos noteikumos Nr. 18/9 “Par Līgatnes novada pašvaldības nodrošināto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtību” šādus grozījumus:

Izteikt 15. punktu šādā redakcijā;
“15. Pakalpojuma saņēmējs un/vai viņa apgādnieks par pakalpojumu, ko

sniedz vai administrē pašvaldība, maksā atbilstoši noslēgtajam līgumam Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un ievēro šādus nosacījumus:” un papildināt 15. punktu ar 15.1. un 15.2. apakšpunktiem šādā redakcijā:

15.1. ja klients izvēlas saņemt ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumu pašvaldības sociālās aprūpes institūcijā vai saskaņā ar pašvaldības noslēgto līgumu citā pakalpojuma sniedzēja institūcijā, par pakalpojumu:

15.1.1. klients maksā no savas pensijas un pensijas piemaksas vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta un/vai citiem saviem un/vai apgādnieka ienākumiem atbilstoši valsts normatīvajos dokumentos noteiktajam apmēram;

15.1.2. pašvaldība maksā starpību starp pakalpojuma cenu un klienta un/vai apgādnieka veikto samaksu par pakalpojumu, ja klienta un/vai apgādnieka samaksa nesedz pakalpojuma izmaksas;

15.2. ja klients normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēlas saņemt ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumu “Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā” reģistrētā pakalpojuma sniedzēja institūcijā, ar kuru

pašvaldība nav noslēgusi līgumu, par pakalpojumu:

15.2.1. klients maksā no savas pensijas un pensijas piemaksas vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta un/vai citiem saviem un/vai apgādnieka ienākumiem atbilstoši valsts normatīvajos dokumentos noteiktajam apmēram;

15.2.2. pašvaldība maksā starpību starp pakalpojuma cenu un klienta un/vai apgādnieka veikto samaksu par pakalpojumu, ja klienta un/vai apgādnieka samaksa nesedz pakalpojuma izmaksas ne vairāk kā 300,00 (trīs simti euro 00 centi) EUR mēnesī;

15.2.3. ja klienta un/vai viņu apgādnieku un pašvaldības veiktā samaksa par pakalpojumu nesedz pilnu pakalpojuma cenu, klientam ir tiesības izvēlēties saņemt ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumu pašvaldības institūcijā vai citā pakalpojuma sniedzēja institūcijā, ar kuru pašvaldība ir noslēgusi līgumu.”

Līgatnes novada domes priekšsēdētājs
A. Šteins

Līgatnes novada domes 2019. gada 22. augusta saistošo noteikumu Nr. 19/13 „Grozījumi Līgatnes novada domes 2018. gada 23. augusta saistošajos noteikumos Nr. 18/9 “Par Līgatnes novada pašvaldības nodrošināto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtību”

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Informācija
1. Projekta nepieciešamības pamatojums	Grozījumi Līgatnes novada 23.08.2019. saistošajos noteikumos Nr.18/9 “Par Līgatnes novada pašvaldības nodrošināto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtību” nepieciešami saistībā ar jauno 2019. gada 2. aprīlī MK noteikumu Nr. 138 “Noteikumi par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanu” pieņemšanu. Sociālā darba prakse sociālo pakalpojumu piešķiršanas procesā ir radījusi nepieciešamību precizēt ilgstošas sociālās aprūpes piešķiršanas un samaksas kārtību.
2. Īss saistošo noteikumu projekta satura izklāsts	Grozījumi precizē sociālo pakalpojumu piešķiršanas procesu un samaksas kārtību par ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumu institūcijās.
3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu	Pašvaldības budžeta izdevumu daļa tiks racionālāk izmantota.
4. Saistošo noteikumu projekta iespējamā ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā	Nav attiecināms.
5. Saistošo noteikumu projekta iespējamā ietekme uz administratīvajām procedūrām	Saistošie noteikumi sniegs procesa administrēšanu atvieglot, jo noteikumos skaidri noteikta procesa norise un veicamās darbības.
6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām saistībā ar saistošo noteikumu projektu	Konsultācijas nav veiktas.

Līgatnes novada domes priekšsēdētājs A. Šteins

APSTIPRINĀTI

Līgatnes novada domes
2019. gada 22. augusta sēdē
(protokols Nr. 9. 23.š)

Līgatnes novada domes 2019. gada 22. augusta saistošie noteikumi Nr. 19/14 „Grozījumi 2019. gada 28. marta saistošajos noteikumos Nr. 19/2 „Līgatnes novada pašvaldības pamatbudžets un speciālais budžets 2019. gadam””

Izdoti saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 82.1 panta 1. daļas 2. punktu, 46. panta 1. un 2. daļu un likuma “Par pašvaldību budžetiem” 7. pantu

1. Apstiprināt Līgatnes novada pašvaldības 2019. gada pamatbudžeta ieņēmumus 4 028 800 EUR apmērā un sadalījumu pa ieņēmumu veidiem saskaņā ar 1. pielikumu.

2. Apstiprināt Līgatnes novada pašvaldības 2019. gada pamatbudžeta

izdevumus 4 060 746 EUR apmērā saskaņā ar 2. pielikumu un 3. pielikumu.

3. Apstiprināt Līgatnes novada domes speciālā budžeta 2019. gada ieņēmumu daļu EUR 130 037 apmērā un izdevumu daļu EUR 128 101 apmērā saskaņā ar 4. pielikumu.

Sēdes vadītājs,

Līgatnes novada domes priekšsēdētājs
Ainārs Šteins

Atbalsts ģimenēm, uzsākot jauno mācību gadu

Līgatnes novada Sociālais dienests atgādina, ka novada pašvaldība arī šogad sniegs materiālu atbalstu mūsu novadā deklarētām ģimenēm ar bērniem, gan uzsākot mācību gadu, gan visa mācību gada garumā.

Pabalsts mācību līdzekļu iegādei 50,00 EUR apmērā tiek piešķirts bērniem, kuri uzsāk jauno mācību gadu Līgatnes novada domes dibinātajās vispārīgajās izglītības iestādēs – Līgatnes novada vidusskolā vai Augšlīgatnes Jaunajā sākumskolā.

Pabalstu mācību līdzekļiem piešķir:

• ģimenēm, kuru bērni uzsāk mācības 1.

klasē;

- daudz bērnu ģimeņu bērniem;
- trūcīgo ģimeņu bērniem.

Pabalsti nesummējas. Katrs bērns var saņemt 50,00 EUR.

Pabalsts ēdināšanai tiek piešķirts bērniem, kuri mācās Līgatnes novada vispārējās izglītības iestādēs un Līgatnes novada pirmsskolas izglītības iestādēs.

Pabalstu ēdināšanai piešķir:

- trūcīgo ģimeņu bērniem;
- bērniem invalīdiem, kuru ģimeņu ienākumi nepārsniedz maznodrošinātas ģimenes ienākumu līmeni (285,00 EUR mēnesī vienam ģimenes loceklim);

• daudz bērnu ģimeņu bērniem.

Pabalstu izmaksā natūrā, pārskaitot ēdināšanas pakalpojuma sniedzējam.

Pabalstu piešķir pēc vecāku vai citu bērnu likumisko pārstāvju rakstiska iesnieguma saņemšanas Līgatnes novada Sociālajā dienestā.

Detalizētāka informācija iegūstama pa tālruni 64155587, mob. tālr.29414465

Informāciju sagatavoja Sociālā dienesta vadītāja
Iveta Viļumsone

Iespēja Cēsu apkārtnes uzņēmīgajām sievietēm pieteikties praktiski izglītojošam, uzņēmējdarbību veicinošam pasākumu ciklam

Jau septembrī Āraišu biedrība sadarbībā Urbāna fondu izglītībai un zinātnei uzsāks līdz šim nebijušu projekta realizāciju ar mērķi veicināt sieviešu uzņēmējdarbību un līdz ar to sekmēt arī Cēsu apkārtējās lauku teritorijas attīstību.

Projekta „Sieviešu uzņēmējdarbības veicināšana vietas potenciāla attīstībai” ietvaros paredzēts realizēt interaktīvu pasākumu sēriju, kas Amatas, Jaunpiebalgas, Līgatnes, Priekuļu, Raunas un Vecpiebalgas novadu, Raiskuma un Vaives pagastu topošajām un esošajām uzņēmējām piedāvās atbalstu un sniegs iespēju pilnveidot praktiskas iemaņas biznesa ideju attīstībā. Pasākumu sērija sastāvēs no 3 pilnu dienu apmācībām Drabešu jaunajā pamatskolā, vienu reizi mēnesī nodrošinot lekcijas un praktiskas nodarbības kouču jeb izaugsmes treneru un biznesa mentoru vadībā. Tiks

nodrošinātas arī individuālas koučinga sesijas, kā arī projekta laikā darbosies jauno uzņēmēju atbalsta platforma digitālajā vidē.

Kopā ar pieredzes bagātiem ekspertiem topošās un jau esošās uzņēmējas mācīsies saskatīt plašākas uzņēmējdarbības attīstības, kā arī vietējās teritorijas, dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma potenciāla izmantošanas iespējas, efektīvi noteikt mērķus un izstrādāt plānu to sasniegšanai.

Pasākuma laikā uzņēmīgās sievietes mijiedarbosies ar citām uzņēmējām, veicinot savstarpēju atbalstu, jaunu kontaktu veidošanos, labākās prakses pārņemšanu, jaunu risinājumu radīšanu, gūstot iedvesmu savu ieceru realizēšanai. Tiek paredzēts, ka minētais projekts būs kā pamats uzņēmējdarbību atbalstošas vides jeb platformas radīšanai, kas sekmēs jaunu ideju un kopprojektu attīstību arī nākotnē.

Ja arī Tev ir vēlšanās piedalīties šajā pasākumā, vairāk informācijas un pieteikšanās anketu meklē šeit:

<http://www.upfoundation.io/projekti/sievietem/>

Pieteikšanās līdz 23. septembrim.

Papildu informāciju vari saņemt pie projekta vadītājas Ineses Kukles (tāl: 29119797, e-pasts: urbana.fonds@gmail.com)

Projekts tiek realizēts Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam apakšpasākuma: 19.2 “Darbības īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju” ietvaros.

Projektu līdzfinansē Amatas novada dome.

Projektu atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.

No 23. septembra līdz 6. oktobrim Līgatnes novadā un apkaimē notiks militārās mācības “Sudraba bulta”

No 23. septembra līdz 6. oktobrim norisināsies Nacionālo bruņoto spēku Sauszemes spēku mehanizētās kājnieku brigādes (NBS SzS MKBde) militārās mācības “Sudraba Bulta 2019”.

Mācības norisināsies Sējas, Ādažu, Inčukalna, Siguldas, Līgatnes, Garkalnes, Ropažu, Mālpils, Salaspils, Ikšķiles, Ogres, Ķeguma, Carnikavas, Saulkrastu, Ērgļu, Kokneses, Aizkraukles, Skrīveru un Lielvārdes novadu teritorijās un Ādažu militārajā poligonā. Mācībās piedalīsies vairāk nekā 3 000 karavīri no Latvijas, Albānijas, Čehijas, Igaunijas, Itālijas, Kanādas, Lietuvas, Melnkalnes, Polijas, Slovākijas un Spānijas. Mācības plānotas diennakts režīmā, izmantojot militāro transportu, un iespējami nelieli satiksmes apgrūtinājumi uz koplietošanas ceļiem.

Latvijas un Sabiedroto valstu karavīru un tehnikas pārvietošanās pa laukiem, mežiem un ceļiem ir saskaņota un notiek mācību ietvaros.

Mācību municija un kaujas imitācijas līdzekļi rada troksni, bet neapdraud veselību un dzīvību. Atrodot mācību vietās nezināmus priekšmetus, tos aizliegts aiztikt vai pārvietot.

Iespējami īslaicīgi satiksmes ierobežojumi pa ceļiem A2, A6, P3, P4 un P80.

Kontaktārunis: +371 29181486

www.mil.lv, www.sargs.lv, www.mod.gov.lv

Aktualitātes septembrī

Noslēgušies iepirkumi:

- “Mērniecības un zemes ierīcības darbu pakalpojumi Līgatnes novada pašvaldības vajadzībām”. Līguma slēgšanas tiesības piešķirtas SIA “Latīpašums-mērniecības birojs” par summu 41 999 EUR bez PVN;

- “Līgatnes novada pašvaldības un tās iestāžu finanšu pārskatu audita pakalpojumi un konsultācijas grāmatvedības jautājumos” Līguma slēgšanas tiesības piešķirtas SIA “AUDITORFIRMAS PADOMS” par piedāvājuma summu 14 400,00 EUR bez PVN.

Noslēgušās cenu aptaujas:

- “Līgatnes novada domes objektu tehniskās apsardzes un ugunsdrošības pakalpojumu nodrošināšana”. Līguma slēgšanas tiesības piešķirtas SIA “Evor apsardze” par summu 2 930 EUR bez PVN.

- “Mežu inventarizācija Līgatnes novada domes apsaimniekošanā esošajiem mežiem”. Līguma slēgšanas tiesības piešķirtas SIA “Oribi” par summu 1 598 EUR bez PVN.

- “Datortehnikas piegāde Līgatnes novada vidusskolai”. Līguma slēgšanas tiesības piešķirtas SIA “NOS PRO” par summu 9 220 EUR bez PVN. Līguma ietvaros mācību procesa nodrošināšanai tiks piegādāti 17 stacionārie datori.

- “Ugunsgrēka atklāšanas trauksmes sistēmas uzstādīšana Līgatnes pilsētas pirmsskolas izglītības iestādē”. Līguma slēgšanas tiesības piešķirtas SIA “FN SERVISS” par summu 5 577,08 EUR bez PVN.

- “Jaunaudžu kopšana Līgatnes novada domes apsaimniekošanā esošajos mežos”. Līguma slēgšanas tiesības piešķirtas SIA “DD Mežs” par summu 1 039,5 EUR bez PVN.

- “Skatu platformas un kāpņu izbūve Līgatnē”. Līguma slēgšanas tiesības piešķirtas SIA “ND 38” par summu 19 221,57 EUR bez PVN.

Citas aktualitātes:

- Ir pabeigti labiekārtošanas darbi pie Augšlīgatnes pirmsskolas izglītības iestādes “Zvaniņi”. Irdemontēts strūklakas baseins, kas bija tehniski nolietojies, veikta bruģa celiņa iekļāšana, pārvietota iekšpagalma sēta un uzstādīts jauns žogs ap izglītības iestādes priekšpagalmu, atvēlot audzēkņiem drošu papildu ārtelpas

laukumu ikdienas fiziskajām aktivitātēm un dažādiem pasākumiem.

- Pabeigta jaunu rotaļlaukuma iekārtu uzstādīšana pašvaldības pārziņā esošā Gaujasmalas mikrorajona rotaļlaukumā (šūpoles, šūpoles “ligzda”, slīdkalniņš un bērnu ekskavators). Pateicamies aktīvajiem bērnu vecākiem par palīdzību rotaļu laukuma iekārtu uzstādīšanā, īpaši Ingum Korņejevam, kurš ne tikai amata pienākumu ietvaros veica īpaši rūpīgu iepirkuma procedūru, bet arī aktīvi piedalījās iekārtu uzstādīšanā, organizējot iekārtu uzstādīšanas procesu un nepieciešamo remontmateriālu sagādi.

- Lai nodrošinātu drošu piekļuvi sadzīves atkritumu konteineru laukumam Gaujasmalā, Līgatnē, un tā ērtu apkalpošanu un uzraudzību, ir veikti atkritumu laukuma pārvietošanas darbi. Turpmāk atkritumu laukums atradīsies attīrīšanu iekārtu ēkai Priežu ielā 4 piegulošā teritorijā.

Izglītības iestāžu audzēkņiem un pedagogiem izturību, izdošanos un panākumus jaunajā mācību gadā vēlot,
Līgatnes novada domes izpilddirektors
Egils Kurpnieks

Nolietotās elektrotehnikas vākšanas akcija “Sper EKO soli”

No 1. līdz 30. septembrim notiek SIA “ZAAO” (ZAAO) organizēta nolietotās elektrotehnikas vākšanas akcija “Sper EKO soli”, kuras laikā, ZAAO izveidotajos 20 EKO laukumos, nododot neizjauktu nolietoto dažāda izmēra sadzīves elektrotehniku, ir iespēja piedalīties balvu izlozē.

EKO laukumos pārstrādei pieņem televizorus, ledusskapjus, tējkannas, trauku mazgājamās mašīnas, plītis, matu fēnus, gludekļus, mobilos telefonus, pulksteņus, putekļu sūcējus, mikserus, tosterus un citas ierīces, kas darbinātas ar elektrību vai baterijām.

Nolietotā elektrotehnika ir vērtīga otrreizējā izejviela jaunu preču ražošanai. Jāatceras, ka nolietotās elektriskās un elektroniskās iekārtas satur arī cilvēkiem un dabai kaitīgas vielas, tāpēc tās nedrīkst nonākt dabā un tās nav atļauts ievietot arī sadzīves atkritumu konteineros.

ZAAO darbinieki nolietoto sadzīves elektrotehniku akcijas beigās sašķiros pa materiālu veidiem atbilstoši kvalitātes prasībām un nodos pārstrādes uzņēmumiem.

Iepriekšējos gados organizētajās minētā atkritumu veida nodošanas akcijās mēneša laikā iedzīvotāji EKO laukumos nogādāja līdz pat 40 tonnām nolietotas sadzīves elektrotehnikas. Tāpat akcija palielina laukumu

apmeklētāju skaitu, iedzīvotāji kļūst zinošāki par atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras dažādību un pieejamajiem pakalpojumiem.

Starp akcijas dalībniekiem balvās tiks izlozēti 3 grīdas tīrīšanas roboti. Akcijas nolikums pieejams uzņēmuma mājaslapā www.zaao.lv un pie EKO laukumu pārziņiem.

Atgādinām, ka ikdienā, ja pašiem nav iespējams nogādāt elektrotehniku uz EKO laukumiem, ZAAO var nodrošināt nolietotās sadzīves elektrotehnikas savākšanu no māsaimniecības adreses. Par transporta pakalpojumu jāmaksā 3 eiro, neatkarīgi no pieteikto vienību skaita. Pieteikumi tiek pieņemti pa tālruni 64281250 vai e-pastā zaao@zaao.lv.

Informāciju sagatavoja:
Zane Leimane
SIA “ZAAO” sabiedrisko attiecību speciāliste

Augšlīgatnes EKO laukums strādā pirmdienās, otrdienās, ceturtdienās un piektdienās plkst. 15.00-19.00; sestdienās plkst. 12.0-16.00.

ATVED UZ EKO LAUKUMU NEIZJAUKTU NOLIETOTO ELEKTROTEHNIKU

AKCIJA SPER EKO SOLI

1.-30.09.2019.

UN LAIMĒ BALVAS!
Akcijas nolikums www.zaao.lv

ZAAO
Chirkam un vidi

Mana mīļā Līgatne

60. turpinājums. Sākums – LNZ, 2014. gads: jūnijs, Nr. 6; augusts, Nr. 7; septembris, Nr. 8; oktobris, Nr. 9; novembris, Nr. 10; decembris, Nr. 11; 2015. gads: janvāris, Nr. 1; februāris, Nr. 2; marts, Nr. 3; aprīlis, Nr. 4; maijs, Nr. 5; jūnijs, Nr. 6; augusts, Nr. 7; septembris, Nr. 8; oktobris, Nr. 9; novembris, Nr. 10; decembris, Nr. 11; 2016. gads: janvāris, Nr. 1; februāris, Nr. 2; marts, Nr. 3; aprīlis, Nr. 4; maijs, Nr. 5; jūnijs Nr. 6; jūlijs Nr. 7; augusts, Nr. 8; septembris, Nr. 9; oktobris, Nr.10; novembris, Nr. 11; decembris, Nr. 12; 2017. gads: februāris, Nr. 2; marts, Nr. 3; aprīlis, Nr. 4; maijs, Nr. 5; jūnijs, Nr. 6; jūlijs Nr. 7; augusts, Nr. 8; septembris, Nr. 9; oktobris, Nr.10; novembris, Nr. 11; decembris, Nr. 12; 2018. gads: janvāris, Nr. 1; februāris, Nr. 2; marts, Nr. 3; aprīlis, Nr. 4; maijs, Nr. 5; jūnijs Nr. 6; jūlijs Nr. 7; augusts, Nr. 8; septembris, Nr. 9; oktobris, Nr.10; novembris, Nr. 11; decembris, Nr. 12; 2019. gads: janvāris, Nr. 1; februāris, Nr. 2; marts, Nr. 3; aprīlis, Nr. 4; maijs, Nr. 5; jūnijs Nr. 6; jūlijs Nr. 7; augusts, Nr. 8

Andrejs Čirulis

Kā jau iepriekš biju solījis, šoreiz sāksim sarunu par papīra ražošanas tehnoloģiju. Es jau biju pārskatījis pieejamās Latvijā izdotās grāmatas, tostarp arī Rūdolda Reiziņa un Valdas Norītes sacerējumus, kad pēkšņi manu uzmanību piesaistīja ļoti plaša publikācija laikrakstā, kas iznāk tālās ārzemēs. Runa ir par rakstu *Austrālijas Latvieti*, kas dienas gaismu ieraudzījis 1983. gada 7. oktobrī, Nr.1698. Te publicēta Irīnas Ozoliņas, m. sc, akadēmiskā runa Latvijas Universitātes gada svētkos Adelaidā. Publikācijai dots nosaukums *Papiruss, pergaments, papīrs*. Šī runa ir tik laba, ka to pārpublicēju gandrīz pilnībā, izņemot nelielus saīsinājumus. Izvaicāju Austrālijā iznākošā tīmekļa laikraksta "Latvietis" redaktoru Gunāru Nāgelu, bet viņam šobrīd nebija ziņu par šī raksta autori Irīnu Ozoliņu, kam gribas teikt sirsnīgu paldies par saistošā valodā uzrakstītu papīra ražošanas vēsturi un par jaukajiem Līgatnei veltītajiem vārdiem.

Ja Mozus nebūtu bijis tikai liels pravietis, bet arī dabas zinātnieks, varbūt viņš desmit baušļus būtu varējis rakstīt uz papīra. Mozus laikā, ap 1500. gadu pirms Kristus, cilvēki nepētīja dabu un tādēļ nezināja, ka papīru, tieši tādu, kā pazīstam mūsu laikos, jau kopš miljoniem gadu ražoja lapsenes. Sakožot, sasmalcinot, sagremojot koku un augu daļiņas, tad izlaižot šķidrums, lai tas izžūst saulē, lapsene saražo labas kvalitātes papīru, kas iztur sauli un lietu, un kā gatavot savu māju. Ja seno laiku cilvēki būtu papētījuši, kā lapsenes gatavo papīru, varbūt kultūras attīstība būtu gājusi pavīsam citus ceļus.

Arī bez papīra ēģiptieši mums atstājuši savas senās un visai augstās kultūras lieciniekus. Vēl līdz šai dienai arheologi pēti hieroglifus, tempļu, kapeņu un dzīves vietu atliekas, kas karstajā klimatā, sausu smilšu apsegtas, uzglabājušās gandrīz kā konservētas. Mitrākā klimatā tas nebūtu iespējams. Daudz indiešu tempļus iznīcina koki, kas spēji aug un ar milzīgajām saknēm sadrupina tempļu sienas, skulptūras un iekaltos rakstus Turpretī ēģiptiešu senie dokumenti saglabājušies līdz mūsu dienām cauri gadu tūkstošiem, gan klintīs cirsti, gan rakstīti uz papirusa. Vecākais uz papirusa rakstītais dokuments, kas saglabājies, ir 4 000 gadus vecs.

Papirusa niedre ir Nīlas ielejā ļoti izplatīts augs. No tās pina grozus, gatavoja apģērbu, jaunus dzimumus lietoja uzturam. Pamazām arī izveidoja metodi, kā iegūt materiālu rakstīšanai. Papirusa niedri sagrieza caurspīdīgi plānās plāksnītēs, salīmēja vienu otrai blakus, tad vīrsū līmēja otru kārtu - perpendikulāri. Iegūtās loksnes, ko vienkārši sauca niedres vārdā – par papirusu, vēl daudzja ar āmuru, lika zem spiedes un kaltēja. Uz loksēm varēja rakstīt. Bet tām bija viena nevēlama īpašība: tās bija tik trauslas, ka nevarēja locīt. Ar šo materiālu ēģiptieši apgādāja arī lielo Romas impēriju. No papirusa savu nosaukumu guva papīrs, kad to sāka ražot arī Eiropā.

Kopš nemanāmiem laikiem cilvēki mēģinājuši rakstos atzīmēt svarīgus notikumus, reliģiskas atziņas, kauju aprakstus, izcilus notikumus gan valstī, gan personiskajā dzīvē. Pazīstam arī klintīs cirstus rūnu rakstus, hieroglifus, maiju un acteku rakstu zīmes un astronomiskas aplēses. Dažādas civilizācijas izmēģināja dažādus

rakstības veidus: vilka zīmes mīkstinātā mālā, pēc tam to žāvējot un dedzinot, gravēja metāla plāksnēs, rakstīja uz papirusa un apstrādātām lopu ādām - pergamenta.

2. gadsimta sākumā, 105. gadā pēc Kristus, Ķīnā sagadījās tā, ka, pirmkārt, toreizējais Haņ dinastijas Ķīnas ķeizars bija sevišķi ieinteresēts savas valsts labklājībā. Viņš ik dienas pārcilāja pienākušos valsts aktus, kas bija rakstīti uz bambusa plāksnēm. Otrkārt, valsts labklājībā tikpat ieinteresētais ministrs plākšņu cilāšanu sajuta vēl vairāk, jo viņam ik dienas ķeizaram bija jānes rādīt aplēses, ieteikumus un ziņojumus, kas visi bija rakstīti uz šīm plāksnēm.

Apķērīgais un uzņēmīgais ministrs, vārdā Tšan Lun, nolēma atrast kādu vieglāku rakstīšanai piemērotu materiālu. Atvēra kaut ko līdzīgu "raganu virtuvei", kur izmēģināja dažnedažādus vārijumus un raudzējumus. Labākos rezultātus deva sekojošā recepte: kaņepājus, ogulāju zarus, zivju tīklus un lupatas raudzēja ūdens un kaļķu maisījumā, tad visu sastampāja un filcam līdzīgo masu klāja uz bambusa sietiem, lai notecinātu šķidrums, tad žāvēja. Uz gatavajām loksēm varēja ne tikai labi rakstīt, bet tās arī bija vieglas un salokāmas.

Papīra loksnes nu vērēja arī viegli pārnēsāt un uzglabāt. Ķeizara un ministra darbs vārda tiešā nozīmē bija atvieglots. Sajūsma bija tik liela, ka ministra Tsai Lun godināšanai uzcēla greznu templi, bet papīra gatavošanu nolēma turēt kā valsts noslēpumu.

NO ĶĪNAS PĀRI ARĀBIJAI UZ EIROPU

Papīra gatavošanas noslēpums arī palika Ķīniešu rokās gadsimtiem ilgi - līdz 751. gadam, kad arābi, iekarojuši Transoksāniju, gadēdjo Uzbekistānu ar tās oāžu pilsētu Buhāru, uzbruka Ķīnai. Ķīnieši zaudēja ne tikai kauju pie Tālas upes, bet arī ilgi glabāto papīra gatavošanas noslēpumu. Arābu saņemto gūstekņu starpā bija arī papīra gatavošanas pārzinātājs. Nevarēdams izturēt nežēlīgo spīdzināšanu, viņš savu māku beigās atklāja arābiem. Ķīnieši bija arī pirmās tintes, tušas un kokā grebtu iespaidumbloku gatavotāji.

Reiz nonākusi arābu rokās, papīra gatavošanas māka sāka ceļot. Gan pa lielajiem tirdzniecības ceļiem, gan līdz ar mauru kultūras izplatīšanos, šī māka beidzot nonāca Rietumeiropā. Arābu tirgotāju karavānas piegādāja ne tikai zeltu, garšvielas un zīdu, bet nu šo dārgumu starpā bija arī papīrs. Kad Eiropā vēl valdīja tumšie viduslaiki, arābiem jau bija trenēti baloži, kas pārnēsāja ziņu lapiņas, rakstītas uz viegla papīra. Kamēr Eiropas valdnieki un klosteri vēl arvien cienīja dārgo, no dzīvnieku ādas izstrādāto pergamentu, par grāmatu maksājot ar veselu ganāmpulku vai vīna lauku, tikām muhamedāņi dažādos veidos centās uzlabot papīra ražošanas metodes.

Kā šī laikmeta kuriozu var minēt Bajē (Bayeux) pilsētiņā Francijas ziemeļos izstādīto 11. gadsimta vēstures lapu, kas patiešām ir ap 100 metru garš audekls, novilkts gar visām četrām zāles sienām, vēl labi uzglabājies. Uz audekla izšuvuma tehnikā attēloti kaujas skati pie Hēstingsas, kas beidzās ar Viļuma lekarotāja uzvaru.

Vērtīgs jauninājums papīra ražošanā bija stampājamo ierīču lietošana, vēl vērtīgāks – ūdens dzirnavu ierīkošana dzinējspēka radīšanai. Pirmās ūdensdzirnavas papīra ražošanai Eiropā 11. gadsimtā ierīkoja Spānijā,

Austrālijas Latvietis, Nr. 1698 (07.10.1983). Maģistres Irīnas Ozoliņas akadēmiskā runa Latvijas Universitātes gada svētkos Adelaidā

Žurnāla Atpūta vāks 1941. gada 7. februārī

Atpūta, Nr.7 (07.02.1941). Tvaika katls ar ceļojosiem ārdiem. Te ūdeni karsē caurulēs, ne katlā. Spiediens 36 atmosfēras. Šāds moderns tvaika katls veic to pašu darbu, ko agrāk pieci vecie

kur tolaik valdīja mauri. Arī arābu ieņemtājā Sicīlijas salā sāka ražot papīru no lupatām. Pirmās papīrdzirnavas Itālijā 1276. g. dibinātas Fabriano pilsētā; Francijā - 1338. gadā, Vācijā - 1390. gadā. Vācu papīrrūpnīcas īpašnieks pilsētas padomnieks Ulmans Štromers jauno pasākumu uzskatījis par tik nozīmīgu, ka par rūpnīcas dibināšanas gaitu sarakstījis veselu grāmatu, kas vēl tagad glabājas nacionālajā muzejā Nirnbergā.

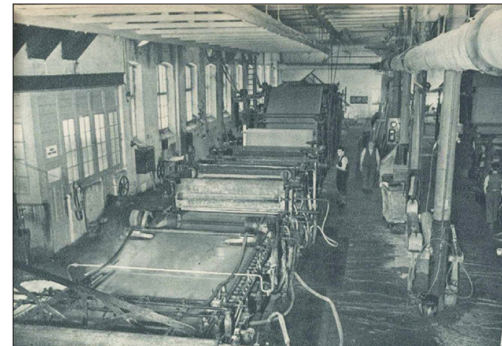
Liktos, ka tagad strauji papīra izplatīšanos nekas vairs nevarētu apturēt. Bet tā nebija. Vēl gadsimtiem ilgi to kavēja ļoti attīstītā pergamenta rūpniecība. Kopš nemanāmiem laikiem cilvēki bija rakstījuši uz aitu un kazu ādām, un, piemēram, seno Persijas ķēniņu slavas darbi aprakstīti uz upurēšanai ziedoto dzīvnieku ādām. Ādu sagatavošanas metodes, cenšoties iegūt mīkstām, plānāku un gludāku virsmu, uzlaboja Pergamonas pilsētā, no kurienes radies pergamenta nosaukums. Viduslaikos galvenā pergamenta ražotāja bija Francija. Parīzes universitātei šai nozarē piederēja monopols. Galvenie noņēmēji bija klosteri, kas savus rūpīgi pārrakstītos un grezni ilustrētos svētos rakstus bija paraduši uzticēt pergamentam, nevis mazāk izturīgam papīram.

IESPIEDUMTEHNIKAS IZVEIDOŠANĀS

Milzīgs papīrrūpniecības uzplaukums sākās 16. gadsimta vidū, kad iespēšanai sāka lietot metāla burtu salikumus un tā saukto Gūtenberga presi. Jau ķīnieši grieza koka iespaidumblokus, bet eiropieši mēģināja grebt kokā atsevišķus burtus. Lielākiem plakātiem tie bija lietojami, bet mazākie koka burti pārāk ātri nolietojās un sadrupa. Metāla burti, ko burtlicis

Atpūta, Nr. 7 (07.02.1941). Plašajā telpā ap 70 strādnieču šķiro papīru, uz kā iespiež "Atpūtu".

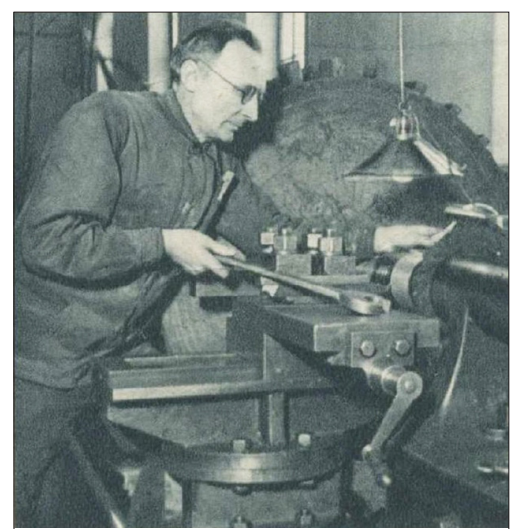
Atpūta, Nr. 7 (07.02.1941). Galvenā mašīna, kas papīru putru pārvērš pergaminā

sakārtoja vārdus un teikumu rindās, nu bija tiešām izcilis atradums. Tagad papīru sāka lietot milzīgā vairumā. Pergamenti nelietoja gandrīz nemaz, tikai atsevišķos izcilos gadījumos. Uz pergamenta, piemēram, rakstīts miera līgums 1919. gadā un pergamentā parakstīta Pasaules starptautiskā pasta konvencija 1934. gadā.

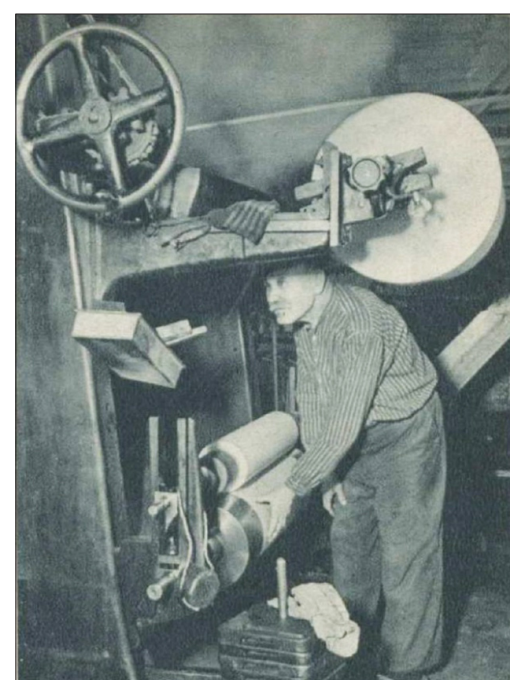
Pēc Gūtenberga spiestuves atklāšanas 1450. gadā papīra dzirnavu skaits strauji pieauga un Vācijā un Francijā tās tagad cēlās vai pie katra strauta. Toreizējā papīra taisītāja darbs tomēr bija ļoti grūts, Tas sākās jau pl. 3 no rīta. Linu un kaņepju atgriezumus mērcēja kaļķūdenī, līdz radās pienaina putra. To laida pāri sietiem, visu laiku kratot, lai papīrs veidotos vienādā biežumā. Ķīnieša Tsai Lun recepte, kā redzams, 1 500 gadu laikā neko daudz nebija mainījies. Ne jau katrs varēja papīrfabrikā strādāt. Vajadzēja tādus, kas stundām ilgi spēja vienmērīgās kustībās kratīt sietus ar šķidro papīra masu. Nākamais speciālists papīru lika zem spiedm. Kad bija sakrājies 181 loksne, tās visas palika zem pēdējās preses, un pēc tam katru loksni izkāra žāvētavā, līdzīgi kā to tagad darām ar veļu.

Katrās papīra dzirnavās bija savi darba paņēmieni, kādi sīki uzlabojumi un atradumi, kurus uzticēja tikai "savējiem". Katram māceklim, darbā iestājoties, bija jādod zvērēsts, ka darba metodes nevienam neizpauzīs, bet uzturēs fabrikas tradīcijas. Izmēģināja metodes, kā gatavot papīru, kas parēiz uzņemtu tinti. Lai tinte neiesūktos papīrā kā dzēšamlapā, papīru pārklāja ar līmi. Arī līmes sastāvs bija nozīmīgs. Saglabājusies kāda sena recepte, kas sākās šādiem vārdiem: "Nem četrkājinu dzīvnieku ādas, atgriezumus, zarnas, ausis, snuķus, kājas..." utt. Nepatīkamās smakas dēļ līmes vārtīvas centās ierīkot nomalās vietās. No 16. gadsimta saglabājušies sūdzību raksti, ka papīrdzirnavas tā piesārņojot ūdeni ar līmi, lupatām un citiem atkritumiem, ka ūdens kļūstot nebudāms ganāmpulkiem un varot radīt slimības.

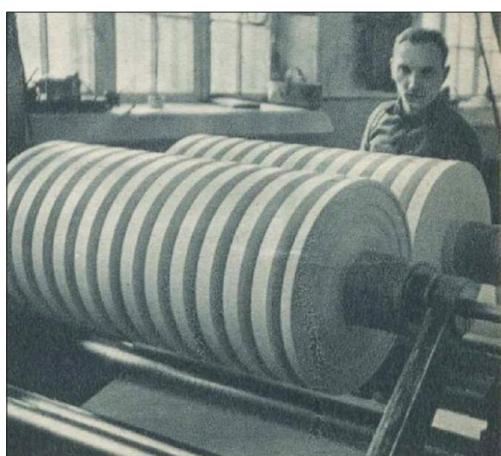
Materiālu līmei sagādāt bija viegli, jo dzirnavniekam parasti piederēja arī lauki un ganāmpulks. Galvenās rūpes bija sagādāt lupatas, kas bija toreizējais papīra gatavošanas materiāls. Lietoja kaņepāju, linu un kokvilnas audumu atgriezumus un novalkātos apģērba un veļas gabalus. Izveidojās sevišķs nodarbošanās veids, augsti vērtēts un cienīts – lupatu lasītājs (*Lumpensammler*). Lupatas kļuva par tik vērtīgu izejvielu, ka bija jālūko [jācenšas] novērst spekulācijas ar tām: izdeva

Atpūta, Nr. 7 (07.02.1941). Stahanovietis Kārlis Brants veicis daudz vērtīgu mašīnu papildinājumu, uzlabojis telegrāfa aparātu serdišu ražotāju ierīci, kāpinādams darba drošību un ražību par 470 procentiem

Atpūta, Nr. 7 (07.02.1941). Pie filigrāna kalandra 72 g. vecais strādnieks L. Lapiņš, kas fabrikā strādā jau 60 gadu

Atpūta, Nr. 7 (07.02.1941). Bobīnu uztīšana. Viena bobīna ietver 6 km garu cigarešu papīra lentu. Aiz aparāta strādnieks Mārtiņš Plūme

Atpūta, Nr. 7 (07.02.1941). Strādnieki Rikmanis (pa kreisi) un Kreišmanis aizved iemutes papīra ruļļus pie smagajām automašīnām

vēl senā tradīcija, lietot "ūdenszīmes", lai naudu būtu grūtāk viltot. Senos laikos katrām papīrdzirnāvē bija sava ūdenszīme. Smalka vara stieplīte, piestiprināta sieti stūrī, šajā vietā iespiedās papīrā, padarot to plānāku – caurspīdīgu. Stieplīti varēja veidot kā krustiņu, zvaigznīti vai ģerboni, tā pasargājot augstas kvalitātes papīru no mazvērtīgiem atdarinājumiem. Šodien no vecajām papīra dzirnāvē maz kas palicis pāri, un atjaunotas un saglabātas vairs tikai divas – papīrrūpniecības muzejos Ambērā, Francijā un Bāzelē, Šveicē.

Pašlaik dzīvi bez papīra nemaz nevaram iedomāties. Bibliotēkās, skolās, birojos, veikalos, katrā darba telpā un katrā dzīvoklī ir laikraksti, grāmatas, ietinamais papīrs, uzraksti, ziņojumi, plakāti, nauda. Bez papīra būtu aizkavējies valodas attīstība, saziņas līdzekļu progress, izglītība, tirdzniecību un visas civilizācijas un kultūras attīstība.

Latvijas neatkarības laikā lielākā mūsu papīrfabrika bija Līgatnē un lielākā celulozes fabrika Slokā. Tās darbojās jau pirms 1. pasaules kara un ražoja ne vien Krievijas patēriņam, bet arī eksportam. Brīvās Latvijas laikā, 1938. gadā darbojās 62 papīra un celulozes apstrādāšanas uzņēmumi, nodarbinot 3 548 strādniekus un gadā apgrozot 27,7 milj. latu, kas bija 4 procenti visas Latvijas rūpniecības apgrozījuma. Līgatnes papīrfabrika gadā ražoja ap 6 milj. kilogramu papīra, no kā eksportēja 3,4 milj. kg. Līgatnē ražoja vienīgi augstvērtīgas papīra šķirnes, ieskaitot rakstāmo un greznuma papīru, cigarešu, čeku, foto u.c. speciālus papīrus tehniskām un zinātniskām vajadzībām, galvenokārt eksportam. Fabrikas ūdens zīme uz Līgatnē ražotā papīra bija "Līgat".

Austrālijas papīrfabrikas ražo vairāk nekā 1 milj. tonnu papīra gadā. Trīs ceturtdaļas no šī daudzuma ražo koncerns *Australian Paper Manufacturers* ar rūpniecām visās pa valstīs un plašiem pašu mežkopības apgabaliem. Austrālijā arī vāc un pārstrādā lietotu papīru apm. pusmiljonu tonnu gadā.

PAPĪRA ĶĪMISKĀ NĀVE

Liekas, ka ar jaunu uzlabotu tehniku, paplašinātu mežu stādīšanu un vecā papīra pārstrādāšanu rūpes par papīra sagādi būtu beigušās. Diemžēl tā nav.

Arvien biežāk nākas lasīt brīdinājumus par ķīmisko nāvi, kas apstaigā bibliotēkas visā pasaulē. Ķīmiskās vielas, ko lieto papīra ražotāji, rada skābi, kas ar laiku papīru saēd, padara to trauslu un beidzot pārvērš putekļos. Lielajā Ņujorkas pilsētas bibliotēkā pusei no 5 milj. sējumu lielā grāmatu krājuma papīrs sāk sadrupt. Tas tā notiek ar miljoniem

grāmatu pasaulē, ieskaitot arī slavenās un visslavenākās bibliotēkas, kur saskaņā ar modernākām metodēm darbojas gan temperatūras, gan mitruma regulētāji.

Papīra glābšanai ir divas metodes. Grāmatas, laikrakstus un citus iespaidumdarbus var pārfotografēt mikrofilmā, jeb var iemērt lapas sevišķā ķīmiskā šķidrumā, kas bojāšanās procesu aptur.

Abas metodes ir dārgas, un pēdējā no abām turklāt prasa arī daudz laika, jo grāmata ir jāizjauc, katra lapa atsevišķi jāmērcē šķidrumā un pēc nožūšanas lapas jāsakārto un grāmata par jaunu jāiesien. Visātrāk bojājas avīzes un pēc 1950. gada iespiestas brošētās mazu izdevumu grāmatas ("paperbacks"), kam sāka lietot lētas kvalitātes papīru, kas lietots no mīkstkoka šķiedras, šī papīra sadrupšanas process sākas jau ar pirmo dienu.

Seno un reto grāmatu nodabas sadrupšana, turpretī, nav vērojama, jo šo grāmatu ražošanai lietoti labi materiāli: papīra izejviela bija lupatas un līme, ko toreiz lietoja papīra pārklāšanai, pašiem ražotājiem to nemaz neapzinoties, izrādījās par aizsardzības līdzekli.

Rūpes par grāmatu sadrupšanu skar arī mūs, latviešus. Te gribu īpaši pieminēt mūsu vecās grāmatas un laikrakstus, kas atrodas Helsinku universitātes bibliotēkas latviešu nodabā. Tur sakopotas ap 10 000 latviešu grāmatu un avīžu, kas iespiestas laikā no 1820. līdz 1917. gadam un veido pašu lielāko seno latviešu grāmatu krājumu brīvajā pasaulē. Kaut arī Helsinku universitātes bibliotēkā iekārtota temperatūras un mitruma kontrole, vecās latviešu grāmatas un avīzes sāk dropt. To atjaunošanu un mikrofilmēšanu bibliotēka aplēsusi uz apmēram \$ 20 000. Visu latviešu palīdzība šī uzdevumu veikšanā būtu nepieciešama. Patīkama šai ziņā ir, nule saņemta informācija, ka Latviesu fonda ASV padome par sava nākamā darbības gada galveno projektu izvirzījusi \$ 15 000 piešķirumu Helsinku universitātes bibliotēkai, lai to izlietu latviešu periodikas krājuma restaurāšanai un mikrofilmēšanai.

Otra problēma, kas saistās ar latviešu grāmatu krājumu Helsinkos, ir tā, ka tajā maz vēlāk iespiesto latviešu darbu. Regulāri bibliotēka saņem vienīgi okupētajā Latvijā iespiestas grāmatas. Mums pienāktos gādāt, lai bibliotēkā nokļūtu arī Latvijas neatkarības laika un trimdā publicētie darbi.

Latvieši vienmēr bijuši lieli grāmatu cienītāji un iespiestā vārda respektētāji. (..)

Protams, ka par Līgatnes papīrfabriku var atrast daudzus un dažādus rakstus, bet tāds, kāds man vajadzīgs tieši šobrīd, ir atrodams brīvvalsts laikā populārajā žurnālā *Atpūta*, kas saistās ar Benjamiņu vārdu. Turklāt ļoti zīmīgā laikā – 1941. gada 7. februārī, Nr. 7. Atcerieties – padomju okupantu tanki Rīgā ienāca 1940. gada 17. jūnijā. Žurnāls *Atpūta* vēl nebija slēgts, un iznāca 80 000 eksemplāru metienā. Izdevējs Antons Benjamiņš jau bija miris 1939. gada 14. maijā, un viņam nevajadzēja izbaudīt padomju okupācijas pazemojumus, bet Emīlijai Benjamiņai vēl priekšā bija drausmīgais moku ceļš uz Sibīriju, uz Soļikamsku, kur viņa 1941. gada 23. septembrī, drīz pēc savas 60 dzimšanas dienas, nomira bada nāvē.

Nacionāli noskaņotā žurnāla līdzstrādnieki bija spiesti slavināt Staļinu, Molotovu, Frunzi, Sarkanās armijas ģenerāļus un karaspēku, mācīt krievu valodu, smieties par nesaprotamajiem padomju jokiem.

Arī rakstā par Līgatnes papīrfabriku nācās izdomāt, ka daži strādnieki kļuvuši par stahanoviešiem, ka papīrmasa padomju dzīves iespaidā sākusi labāk malties, un holenders, kam pēc tehnoloģiskā procesa vajadzēja darboties divarpus stundas, tika iztukšots jau pēc pusotrām stundām.

Tomēr raksts ir tiešām labs, un tik bagātīgu bilžu krājumu reti kur var sastapt. Fotografiju autors žurnālā gan nav pieminēts, un par to ļoti žēl.

LĪGATES PAPĪRA FABRIKĀ

Starp Līgatnes staciju un Gauju, Līgatnes upītes kraujamajā ieplakā, jaukā vietā atrodas

paprāva pilsētiņa, kuras iedzīvotāju skaits sniedzas vairākos tūkstošos! Tā ir papīra fabrika, kur ražo arī šo papīru, uz kā iespiests mūsu žurnāls *Atpūta*. Līgates fabrikā ražotā papīra šķirnes skaitāmas simtos. Līdzās dažādiem ietinamiem un greznum papīriem te ražo daudz rakstāmpapīra, iespaidpapīra, cigarešu papīra, iemutes papīra un pergāmīna. Šīm labākajām papīru šķirnēm nevar lietot vienīgi koku un celulozi, te lielos daudzuma apstrādā un izmanto lupatas.

- Varu jums droši teikt, ka nu redzēsiet lupatas atdzimšanu, - smaidīdams saka fabrikas inženieris-ķīmiķis Jankauskis, kas mūs ievēd varenās rūpnīcas darba telpās.

Un pakāpenīgi, stundām staigājuši pa krietni siltajām, plašajām telpām, vērojam darba procesu - no lupatu šķirošanas, kapāšanas, vārtīšanas, mazgāšanas, maļšanas, balināšanas, atkal maļšanas, jaukšanas, saputrošanas līdz baltās mīksts masas (tā kā sakulta mannas putra) laišanai papīrmašīnā. Tas ir jauks skats, kad redzam, kā šķidrā putra plūst uz sietiem, kas slīdošā lentā rauj uz priekšu. Sieti kļūst arvien smalkāki, baltā masa tvirtāka, plānāk izklājas pār sietiem, kamēr beidzot - lūk, no slapjās masas, kad tā paceļas augstā veltnī, jau izveidojusies cieta, sausa viela - papīrs. Vēl caur pāris veltniņiem, un garās mašīnas otrā galā jau nāk ārā plāns, koši balts papīrs - pergāmīns.

Mēs ejam svīzdami un brīnīdamies.

- Nu, kā veicas darbi? - prasu strādniekam Ozoliņam, kas stāv pie varena kūpoša holendera, kur maļ lupatu vielu. Aiz berzes karstuma holenderā baltā masa kūp tā, it kā apakšā šaudītos liesmas.

- Ko tagad norāt, nu jau iet strauji vaļā. Esmu tepat nostrādājis 45 gadus, bet tādu tempu redzu pirmo reizi. Pats tādu holenderu, ko agrāk laidu divarpus stundas, tagad nolaižu pusotrās stundās.

Kādā rūpnīcas nodaļā mūs pārsteidz prāvas baltas ripas - uz pagaras serdes "savērtas", šīs ripas izskatās kā tecilas.

- Vai te nažu asinātuve? - jautājam šīs nodaļas vadītājam Aļlenam, ko mūsu pavadoņi nosauc par nākamo stahanovieti!

Nodaļas vadītājs smaida:

- Šis te, - viņš viegli paceļ lielo, šauro papīra ripuli, - ir cigarešu papīrs. Šīs ripas sauc par bobīnām. Vienā bobīnā uztīta 6 000 m gara papīra sloksne.

Visur, kur ejam, vērojam racionalizētu darbu. Vietām lielās mašīnas apkalpo tikai pāris cilvēku. Un tomēr pa visām trim rūpnīcas novietnēm sanāk ļoti liels strādnieku skaits. Dabūjam zināt, ka šī ir pirmā papīrfabrika mūsu republikā, kur darbojas arī sievietes. Tagad te sievietu skaits jau sniedzas pāri 40 procentiem. Plašajā papīra šķirošanas nodaļā ap "Atpūtas" papīru darbojas gandrīz vienīgi sievietes. Sievietes strādā arī pie kalandriem - lielajiem papīra gludekļiem. Pie kādu filigrāna kalandra strādā 72 gadi vecs vīrs Lapiņš. Viņš stāsta, ka šai rūpnīcā pavadījis jau 60 gadu.

- Bet ir arī tādi, kas strādājuši ilgāk. Strādnieku apstākļi labi. Rūpnīca dod katram dzīvokli, kam pievienots arī sakņudārzs. Strādniekiem ir savs tautas nams. Tur klubs ar plašu bibliotēku (3 000 sējumu), kino telpas. Aktīvisti ar b. b.² V. Rozentālu (arodbiedrības priekšsēdētājs) un A. Kalnu (arodbiedrības sekretārs) priekšgalā iekārtojuši jauniešu sanāksmes telpas, sarkano stūrīti, sienasavīzi, šaušanas stendu.

Līgates papīrfabrikas "pilsētai" ir arī sava skola (162 skolnieki), aptieka, slimnīca, lauksaimniecības ferma un bērnudārzs (30 bērnu). Strādnieku klubā darbojas dramatiskā kopa un divi pašu strādnieku orķestri. Nodomi - noorganizēt kooperatīvu, izveidot dažādus kursus tehniskās un vispārējās izglītības papildināšanai.

J. P.

Turpinājums sekos

¹ Stahanovietis - strādnieks Padomju Savienībā, kas pārsniedza izvirzītos ražošanas uzdevumus.

² B. b. - biedri. Personai vai vairāku personu apzīmējums un uzruna Padomju Savienībā.

Interesu izglītība bērniem, jauniešiem, pieaugušajiem Līgatnes novadā (2019./2020. gada septembris - maijs)

Laiks	Pirmdiena	Otrdiena	Trešdiena	Ceturtdiena	Piektdiena	Sestdiena
08.00 - 8.30			Ansamblis 1.-2. klase Dace Zariņa			
11.00 - 16.00						PIEAUGUŠAJIEM Amatu māja, Pilsoņu iela 4/24) Aušana (katra mēn. pirmā sestdiena) - Dace Martinsone - Lukevica
13.20 - 14.00	LNV (Strautu iela 4) Tautiskās dejas (1.-2. klase, Daiga Meistere)	Vācu valoda (1.-4. klase, Lāsma Sandere)	Tautiskās dejas (1.-2. klase, Daiga Meistere)			
14.00 - 14.30		Mākslas studija (Augšlīgatnes Jaunā sākumskola - Darbs materiālā, 1. grupa - Ingūna Briede Zīmēšana , 2. grupa - Juris Bindemanis <i>EUR 7,00 mēnesī</i>				
14.30-15.00		Mākslas studija (Augšlīgatnes Jaunā sākumskola - Darbs materiālā, 2.grupa - Ingūna Briede Zīmēšana , 1.grupa - Juris Bindemanis, <i>EUR 7,00 mēnesī</i>				
14.00 - 17.00	Sporta centrs (Upes iela 3) Tehniskā jaunrade (6 - ...g.) Osvalds Puriņš		Sporta centrs (Upes iela 3) Tehniskā jaunrade (6 - ...g.) Osvalds Puriņš			
14.10-14.50	Tautiskās dejas (3.-6.klase, Andis Kozaks)	Tautiskās dejas (5.-6. klase, Daiga Meistere); Vācu valoda (1.-4. klase, Lāsma Sandere)	Prāta spēles (1.-12. klase, Oskars Okonovs); Tautiskās dejas (3.-6. klase, Andis Kozaks)	Tautiskās dejas (5.-6. klase, Daiga Meistere)	Ansamblis (3.-4. klase, Dace Zariņa) Masu mediji un žurnālistika (5.-9. klase, Jānis Ramāns)	
15.00 - 15.40	Dizains un rokdarbi (5.-9. klase, Ilga Gablika)	Tautiskās dejas (5.-6. klase, Daiga Meistere) Vācu valoda (1.-4. klase, Lāsma Sandere)	Jaunsardze (no 10 g.v., Egils Kaimiņš) Prāta spēles (1.-12. klase, Oskars Okonovs)		Koris (5.-9. klase, Marika Slotina-Brante) Tautiskās dejas (7.-12.klase, Daiga Meistere)	
15.50-16.30	Dizains un rokdarbi (5.-9.klase, Ilga Gablika)		Tautiskās dejas (7.-12.klase, Daiga Meistere)	Matemātika (5.-9.klase, Daiga Jēkabsone)	Koris (5.-9. klase, Marika Slotina-Brante) Tautiskās dejas (7.-12. klase, Daiga Meistere)	
17.00 - 17.40		Sports (2.-7. klase, Beāte Kobilinska)		Sports (2.-7. klase, Beāte Kobilinska)		
17.30 - 18.50	Robotika (5.-12. klase, Jorens Bročs)					
15.00 - 18.00			Peldēšana (7-12 g.) - Krimuldas peldbaseins		Peldēšana (7-12 g.) - Krimuldas peldbaseins	
15.00 - 15.40	Augšlīgatnes Jaunā sākumskola (Upes iela 2) Tautiskās dejas 1., 2. klasei - Andis Kozaks		Augšlīgatnes Jaunā sākumskola (Upes iela 2) Tautiskās dejas 1., 2. klasei - Andis Kozaks			
15.10 - 15.45	Dejošana 6-gadīgo grupa (Upes iela 2 - Andis Kozaks) <i>EUR 2.85/mēn.</i>		Dejošana 6-gadīgo grupa (Upes iela 2 - Andis Kozaks) <i>EUR 2.85/mēn.</i>			
16.00 - 16.30	Dejošana Jaunākā grupa (Sporta iela 14 - Andis Kozaks) <i>EUR 2.85/mēn.</i>	Dejošana Jaunākā grupa (Gaujas iela 7 - Beāte Kobilinska) <i>EUR 2.85/mēn.</i>	Dejošana Jaunākā grupa (Sporta iela 14 - Andis Kozaks) <i>EUR 2.85/mēn.</i> Angļu valoda piecgadniekiem (Gaujas iela 7 - Mudīte Grava)	Dejošana Jaunākā grupa (Gaujas iela 7 - Beāte Kobilinska) <i>EUR 2.85/mēn.</i>	Mūzikas studija (Jaunā sākumskola Dace Bicāne) <i>EUR 7.00/mēn.</i>	
16.30-17.10	Dejošana Vecākā grupa (Sporta iela 14 - Andis Kozaks) <i>EUR 2.85/mēn.</i>	Dejošana Vecākā grupa (Gaujas 7 - Beāte Kobilinska) <i>EUR 2.85/mēn.</i>	Angļu valoda sešgadniekiem (Gaujas 7- Mudīte Grava)	Dejošana Vecākā grupa (Gaujas iela 7 - Beāte Kobilinska) <i>EUR 2.85/mēn.</i>		
16.00-16.40	Mākslas studija (Augšlīgatnes Jaunā sākumskola, pirmsskolas grupa) - Juris Bindemanis					
16.50-17.20	Mūzikas studija (Augšlīgatnes Jaunā sākumskola) Dace Bicāne <i>EUR 7.00/mēn.</i>					
16.00-17.00	Sporta centrs (Upes iela 3) Florhols 6 - 9 g. (Viesturs Dumpis). <i>EUR 7.12/mēn.</i>	Sporta centrs (Upes iela 3) Vispusīgā attīstība 6-9 g. (Viesturs Dumpis)		Sporta centrs (Upes iela 3) Vispusīgā attīstība 6-9 g. (Viesturs Dumpis)		
16.30 - 18.00				Amatu māja (Pilsoņu iela 4/24) Foto pulciņš (skolēni 5.-12. klase) Madara Židaua bezmaksas		
17.30 - 18.00		Mākslas studija (Darbs materiālā) Mākslas iela 2, LMMS, 5,6 gadīgā bērnu darza grupa - Ingūna Briede <i>EUR 7.00/mēn.</i>	Mākslas studija (Zīmēšana) Mākslas iela 2, LMMS, 5,6. - gadīgā bērnu darza grupa - Juris Bindemanis <i>EUR 7.00/ mēn.</i>	Mūzikas studija (Augšlīgatnes Jaunā sākumskola) - Dace Bicāne <i>EUR 7.00/mēn.</i>		
17.00 - 18.30	Sporta centrs (Upes iela 3) Florhols 10- 15 g. (Viesturs Dumpis).	Sporta centrs (Upes iela 3) Vispusīgā attīstība 10 - ... G (Viesturs Dumpis).	Sporta centrs (Upes iela 3) Florhols 10- 15 g. (Viesturs Dumpis)	Sporta centrs (Upes iela 3) Vispusīgā attīstība 10 - ... g. (Viesturs Dumpis)		PIEAUGUŠAJIEM Amatu māja (Pilsoņu iela 4/24) Reiki (katra mēn. pēdējā svētdiena) Īrisa Zommere
18.00 - 20.00	PIEAUGUŠAJIEM Augšlīgatnes DIC (Nītaures iela 4) Rokdarbu pulciņš Diāna Gustava bez maksas	PIEAUGUŠAJIEM Amatu māja (Pilsoņu iela4/24) Filcēšana (NUNO) Diāna Gustava <i>EUR 2.00 par nodarbību</i>	PIEAUGUŠAJIEM Augšlīgatnes DIC (Nītaures iela 4) Gleznošana (pieaugušajiem un ģimenēm) Einārs Kvilis <i>EUR 12.00/ mēn.</i>	PIEAUGUŠAJIEM Augšlīgatnes DIC (Nītaures iela 4) Šūšanas pulciņš Agnese Laudere <i>EUR 2.00 par nodarbību</i>		
18.30 - 20.00		Augšlīgatnes DIC (Nītaures iela 4) Vācu valoda (ar priekšzināšanām) Ilona Rodina <i>EUR 4.00 par nodarbību</i>				
18.00 - 19.00		Sporta centrs (Upes iela3) Karatē (4 - 10 g.) Agnese Auziņa				
18.00 - 19.30			Amatu māja Pilsoņu iela4/24) Angļu valoda (ar priekšzināšanām) Mudīte Grava <i>EUR 4.00 par nodarbību</i>			
19.00 - 20.30		Sporta centrs (Upes iela 3) Karatē (10 - ... g.) Agnese Auziņa				

* Sporta centra nodarbību izcenojumi tiks precizēti septembrī

5. oktobrī Vienkoču parkā notiks gadskārtējā Uguns nakts

Oktobra pirmajā sestdienā no plkst. 18.30 Vienkoču parkā notiks gadskārtējā Uguns Nakts. Tas ir gaismas un noskaņu vakars, kura mērķis ir vienu īso rudens dienu ilgāk padarīt gaišu, dot iespēju uzlādēt sevi ar sveču gaismu un siltumu ziemas tumšajam periodam, lai būtu vieglāk sagaidīt pavasari. Plkst. 18.30 sāksies gaismu meža iedegšana un senie danči, kas vēlāk saplūds ar Uguns rituālu, un plkst. 21.00 notiks tradicionālais lāpu gājiens pa Vienkoču parka takām, veidojot šķietami nebeidzamo uguns čūsku. Lāpu gājiena noslēgumā - uguns žonglieru šovs. Uguns Nakts laikā darbosies dažādas amatnieku darbnīcas un citas aktivitātes, kur katram būs iespēja iesaistīties un līdzdarboties. Būs iespēja vizināties zirga mugurā, šaut ar loku, vērot kalēja un tāšu pinēju meistarū amata prasmi, Kokamatniecības muzejā darbosies kokamatnieki. Dzīvo masku darbnīcā tiks dota iespēja pārvērsties par meža gariņu vai spoku, bet Zāļu sievas namiņā notiks nākotnes izzināšana pēc rūnu zīmēm. Lāpu un sveču darbnīcās katrs pats varēs izgatavot savu lāpu vai vaska sveci. Lielā grava pārtaps izgaismotajā un mistiskajā veļu pasaulē.

Par apmeklētāju vēdera labsajūtu parūpēsies "Lustīgie meistari", Ēriks Dreibants un Mārtiņš Sirmais, un "Ramen", Renārs Purmalis, Māris Jansons un "Kest", Ilze Valge ar malkas krāsni ceptām picām, Līgatnes vīna darītava, "Ledus vīni", "Smart Coffe" un "City Coffe".

Šī tradīcija aizsākās pirms 16 gadiem, kad amatnieku plenērā tika izveidoti pirmie vienkoču gaismas ķermeņi un rudenī,

Uguns nakts Vienkoču parkā.
Riharda Vidzicka foto

draugiem un amatniekiem sanākot kopā, tie tika iedegti. Pamazām tas viss papildinājās ar dažādām aktivitātēm un nu jau kļuvis par stabilu tradīciju. Publiskis šis gaismu vakars kļuva pirms divpadsmit gadiem, kad Vienkoču parks tika atklāts plašākai apskatei.

Visi ienākumi no šī vakara tiks novirzīti Kokamatniecības muzeja tālākai attīstībai. Ieejas maksa Uguns Nakts vakarā: pieaugušajiem - 7 eiro (ar "Līgatnieša" karti - 4 eiro), skolēniem - 4 eiro (ar "Līgatnieša" karti - 2 eiro), pirmsskolas vecuma bērniem - bezmaksas. Lai piedalītos lāpu gājienā, vēlams līdzī paņemt lāpu. Svarīgs nosacījums - ieeja tikai pozitīvi noskaņotiem un dabu mīlošiem apmeklētājiem, laika apstākļiem atbilstošs apģērbs.

Papildu informācija: www.vienkoci.lv

Informāciju sagatavoja Vienkoču parka veidotājs Rihards Vidzickis

Zinību diena Līgatnes Mūzikas un mākslas skolā

Kaspars Gulbis
Līgatnes Mūzikas un mākslas skolas direktors

2. septembrī Līgatnes Mūzikas un mākslas skolā norisinājās tradicionālais Zinību dienas pasākums.

Uz svētku brīdi bija pulcējušies skolas audzēkņi, vecāki, pedagogi, kā arī viesi, kuri novērtēja atjaunoto Mūzikas un mākslas skolas ēku. Skolas fasādi šobrīd rotā Lauras Freimanis diplomdarba mets, kuru dzīvē iedzīvinājusi skolas pedagoģe un dizainere Ingūna Briede.

Līgatnes novada priekšsēdētājs iedvesmoja audzēkņus jaunajam mācību gadam, vēlot jaunus panākumus un izaugsmi skolas darbā. Līgatnes Mūzikas un mākslas skolā darbu uzsāktīs jaunie pedagogi - Elza Liepiņa, Reinis Melbārdis un Līga

Jura Bindemaņa veidotais jaunais Līgatnes Mūzikas un mākslas skolas logo

Ruciņa. Arī skolas direktors Kaspars Gulbis vēlēja visiem audzēkņiem labu ceļavēju, uzsākot mācību gadu, īpaši apsveicot jaunus censoņus - pirmklasniekus - gan mūzikas, gan mākslas nodaļā, dāvājot tiem skolas suvenīru - pedagoga un mākslinieka

Jura Bindemaņa izstrādāto skolas logo. Tas iestrādāts simboliskā skolas nozīmītē. Zinību dienas apmeklētājus - zinātkāros audzēkņus un pasākuma apmeklētājus ar priekšnesumu priecēja mūziķi Ineta Rudzīte, Kaspars Gulbis un Uģis Krūskops, kuri uzbūra gaisīgu un šarmantu franču mūzikas gaisotni.

2019./2020 mācību gadā skolā uzņemti astoņi jaunie mūziķi un septiņi jaunie mākslinieki. Novēlēsim viņiem radošu un veiksmes pilnu mācību gadu.

Līgatnes pedagogi piedalās Erasmus+ projektos

Aija Ziedīņa
Erasmus+ projektu koordinatore

Šajā mācību gadā Līgatnes novadā tiks realizēti divi Eiropas Savienības Erasmus+ programmas projekti. Ir izveidots konsorcijs (uzņēmumu grupa, kuru vieno kāds īpašs projekts vai mērķis), un četru izglītības iestāžu - vidusskolas, sākumskolas un divu bērnudārzu - pedagogiskajam personālam būs iespēja piedalīties četros dažādos kursos Kiprā, Spānijā, Grieķijā un Somijā. Kopā ar citiem Eiropas Savienības valstu

Līdzfinansē
Eiropas Savienības
Erasmus+ programma

Pasākumi Līgatnes novadā

20. septembrī	Plkst. 9.00 Augšlīgatnē, Sporta ielā 14 Plkst. 11.00 Līgatnē, Gaujas ielā 7 Leļļu teātru apvienības "Tims" izrāde bērniem "Meža". Biļetes: 1.50 eiro
20. septembrī plkst. 20.00	Zeit Cafe Zeit muzikālais vakars: Rūdolfs Macats & Ivars Arutyunyan. Duo
25. septembrī lkt. 18.00	Augšlīgatnes kultūras namā Eināra Kviļa gleznu izstādes atklāšana
27. septembrī plkst. 20.00	Zeit Cafe Zeit muzikālais vakars: Kristena Cīrule un Ardis Avotiņš
28.-29. septembrī	Industriālā mantojuma tūrisma nedēļas nogales tūres
4. oktobrī plkst. 20.00	Zeit Cafe Zeit muzikālais vakars
5. oktobrī	Plkst. 15.00 Ķempju kapsētā Plkst. 17.00 Paltmales kapsētā Svecīšu vakars. Vakarū vada Daina Birne. Piedalās sieviešu vokālais ansamblis "Mantojums"
5. oktobrī no plkst. 18.30	Vienkoču parkā Uguns nakts. Biļetes: pieaugušajiem - 7 eiro (ar "Līgatnieša" karti - 4 eiro), skolēniem - 4 eiro (ar "Līgatnieša" karti - 2 eiro), pirmsskolas vecuma bērniem - bezmaksas
5. oktobrī plkst. 20.00	Zeit Mārča Auziņa solo koncerts "Aizrautība". Biļetes: www.zeit.lv
6. oktobrī plkst. 14.00	Līgatnes kultūras namā Senioru dienas pasākums. Piedalās vidējās paaudzes deju kolektīvs "Zeperi"
11. oktobrī plkst. 20.00	Zeit Cafe Zeit muzikālais vakars
12. oktobrī	Plkst. 15.00 Zanderu kapsētā Plkst. 17.00 Sprīņu kapsētā Svecīšu vakars. Vakarū vada Daina Birne. Piedalās sieviešu vokālais ansamblis "Mantojums"

IZSTĀDES

Līgatnes kultūras namā
Daces Ozolas un Aijas Gailes gleznu izstāde "Visi mani gadalaiki"

Augšlīgatnes kultūras namā
Līgatnes Mūzikas un mākslas skolas mākslas nodaļas absolventu darbu izstāde
No 26. septembra līdz 30. oktobrim Eināra Kviļa gleznu izstāde

Līgatnes pilsētas bibliotēkā
"Krāšņa dzeja rudens vakariem" - Dzejas dienām veltīta grāmatu izstāde

Līgatnes pagasta bibliotēkā
Silvijas Ozoliņas darbu izstāde "Mans vaļasprieks"
Dzintras Ēgles darbu izstāde "Aizrašanās"

Sīkāka informācija www.ligatne.lv

Līgatnes Mūzikas un mākslas skolas audzēkņi piedalās vasaras nometnē

Kaspars Gulbis
Līgatnes Mūzikas un mākslas skolas direktors

No 19. līdz 23. augustam Siguldā, mākslu skolā "Baltais flīgelis", norisinājās jauniešu kamerorķestra nometne "Top pirmā Siguldā simfonija". Nometne veidota ar mērķi popularizēt jauniešu ieinteresētību orķestra darbībā, stiprināt kolektīva apziņu, paplašināt audzēkņu redzējumu kultūrizglītības telpā un sekmēt orķestra māksliniecisko darbību.

Līgatnes Mūzikas un mākslas skolu nometnē pārstāvēja pieci audzēkņi - vijolnieces Paula Hamčanovska un Anna Roma un čellisti Kārlis Okonovs, Artūrs Roms un Jānis Vladimirovs. Nometnē audzēkņi pacietīgi un cītīgi strādāja pie savas instrumenta spēles meistarības pilnveidošanas, apgūstot orķestra etiķeti, stāju, tradīcijas, skatuves kultūru, kā arī praktiskos vingrinājumus - skaņdarba sāksanu un nobeigumu, pareizas elpošanas nozīmi un pielietojumu. Audzēkņu

nometne norisinājās veselu nedēļu, tomēr šķiet, ka šis laiks aizritēja vienā elpas vilcienā. Nometnes darbība rezumējās brīnišķīgā koncertā 23. augusta vakarā, kad tika atskaņota S. Greja Siguldā pirmās simfonijas 3. daļa, Šūberta *Andante*, Haidna *Allegro* un F. Ferrari "Helovīnu nakts". Mūsu audzēkņi godam pārstāvējuši Līgatnes Mūzikas un mākslas skolu, un esam lepnī par viņu sniegumu tajā.

Nometnes dalībnieki pie mākslu skolas "Baltais flīgelis". Siguldā novada pašvaldības publicitātes foto

INFORMĒ DZIMTSARAKSTU NODAĻA

Šis rīts ar vējā sēto ziedu smaržu,
Tas dzīvot aicina un sauc...
Lai arī mīlestība pasaulē ir viena,
Tās pietiks visiem –
Vēlies – tās būs daudz!

Sveicam jaunās ģimenes!

**Augustā Līgatnes novadā
jāvārdū teica:**

**Renārs un Tince
Harijs un Laura
Sigits un Aļona
Mīks un Laura
Nauris un Guna**

**Ingvars un Mirdza
Emīls un Dana
Jana un Arturs
Jurgis un Katrīna
Reinis un Līga**

No saules lēkta paņem sirdī pirmo gaismu,
No dienas - dedzību un mirkļu pirmatību
skaistu,
No saules rieta dvēselē ņem spēku,
Un naktis kā dāsna māmiņa, lai auklē tevī
bezrūpības dziesmu!

*Sirsniņi sveicam vecākus un vecvecākus!
Lai bērniņi aug veselī un laimīgi!*

**Augustā Līgatnes novadā
reģistrēta viena meitenīte
un viens puisītis
Luīze un Mairis**

IZZINI FOTOGRAFĪJAS PASAULI!

Radošā gaisotnē apgūsim
fotografēšanas pamatus,
iepazīsimies ar fotogrāfijas
virzieniem, attīstīsim vizuālo
lasītprasmi, dosimies foto
piedzīvojumos!

FOTO PULCIŅŠ

SKOLĒNIEM NO 5.-12.KLASEI

**PIRMĀ TIKŠANĀS
26.SEPTEBRĪ | 16:30 |
AMATU MĀJĀ
PILSONU IELA 4, LĪGATNE**

AICINĀM LĪDZI ŅEMT SAVAS FOTO KAMERAS
KONTAKTI: 22160919, MADARA

Pateicamies Līgatnes novada pašvaldības darbiniekiem, īpaši Līgatnes novada domes priekšsēdētājam Aināram Šteinam, par ieklausīšanos, sapratni un vēlēšanos palīdzēt, ātri atrisinot ielu tirdzniecības jautājumu.

Līgatnes iedzīvotāju vārdā Aija Jurgenberga

Svecīšu vakari Līgatnes novadā

5. oktobrī plkst. 15.00 - Ķempju kapos plkst. 17.00 - Paltales kapos	12. oktobrī plkst. 15.00 - Zanderu kapos plkst. 17.00 - Sprīņu kapos
--	--

Piemīņas brīdi vadīs Daina Birne. Piedalās Dace Bicāne un Līgatnes novada kultūras un tūrisma centra sieviešu vokālais ansamblis "Mantojums".

Līgatnes novada domes (90000057333)

Sociālais dienests aicina darbā

asistentu (profesijas klasifikatora kods 5162 02),

kurš varētu nodrošināt sociālo pakalpojumu personai ar invaliditāti darbību veikšanai ārpus mājokļa (pavadīt uz/no darbības veikšanas vietām):

- darba slodze - līdz 22 darba stundām nedēļā atbilstoši klienta nepieciešamībai;
- darba samaksa - atbilstoši kārtējā gadā valstī noteiktajai minimālajai stundas tarifa likmei normāla darba laika ietvaros, tiek kompensēti transporta izdevumi, kas radušies, pavadot personu ar invaliditāti;
- prasības - darba vai personiskā pieredze saskarsmē ar personu ar invaliditāti.

Pieteikumu un CV iesniegt līdz 2019. gada 30. septembrim. Tālrunis informācijai 29392952.

Oktobrī atsāksies nodarbības Amatu mājā un Augšlīgatnes Dienas centrā

Nodarbības Līgatnes Amatū mājā, Pilsonu ielā 4:

aušana

nodarbības vada tekstilmāksliniece Dace Martinsone-Lukevica

laiks katra mēneša pirmā sestdiena
plkst. 11.00-15.00

pirmā nodarbība 5. oktobrī

Nodarbībās tiek apgūta aušanas teorija un prakse, kā arī papildus apgūtas citas tekstiltēhnikas.

Aicināti visi interesenti, neatkarīgi no iepriekšējās pieredzes.

filcēšana (NUNO)

nodarbības vada Diāna Gustava

laiks otrdienās plkst. 18.00-20.00

dalības maksa 2 eiro par nodarbību
pirmā nodarbība 1. oktobrī

Tiks apgūta NUNO filcēšanas tehnika – vilnas vai citas dabīgās šķiedras savēšana ar audumu (zīdu, linu) un tās pielietošana dažādu apģērbu darināšanā.

JAUNUMS!

foto pulciņš skolēniem no 5. līdz 12. klasei

nodarbības vada fotogrāfe Madara Židava

laiks ceturtdienās plkst. 16.30-18.00
iepazīšanās nodarbība 26. septembrī

Radošā gaisotnē skolēni varēs apgūt fotografēšanas pamatus, iepazīties ar dažādiem žanra virzieniem, attīstīt vizuālo lasītprasmi un doties foto piedzīvojumos.

angļu valoda pieaugušajiem (ar priekšzināšanām)

nodarbības vada Mudīte Grava

laiks trešdienās plkst. 18.00-19.30

dalības maksa 4 eiro par nodarbību
pirmā nodarbība 9. oktobrī

Sarunu valodas un komunikācijas prasmju attīstīšana.

reiki meditācija

nodarbības vada Īrisa Zommere

laiks katra mēneša pēdējā sestdiena
plkst. 10.00

Nodarbības Augšlīgatnes Dienas un interesu centrā, Nītaures ielā 4:

rokdarbi pieaugušajiem,

nodarbības vada Diāna Gustava

laiks pirmdienās plkst. 18.00-20.00

pirmā nodarbība 7. oktobrī

Nodarbībās tiks apgūtas dažādas rokdarbu tehnikas un atbilstoši sezonai darināti izstrādājumi.

Būs iespēja apgūt dažādus meistarstīkus un dalīties ar savu rokdarbu pieredzi.

•••••

vācu valoda pieaugušajiem (ar priekšzināšanām)

nodarbības vada Ilona Rodina

laiks otrdienās plkst. 18.30- 20.00

dalības maksa 4 eiro par nodarbību
pirmā nodarbība 1. oktobrī

Nodarbībās, balstoties uz gramatikas pamatlukumiem, tiek attīstīta valodas praktiskā pielietošana.

•••••

gleznošana (pieaugušajiem un ģimenēm)

nodarbības vada mākslinieks Einārs Kvilis

laiks trešdienās no plkst. 18.00

dalības maksa 12 eiro mēnesī

iepazīšanās nodarbība un Eināra Kviļa gleznu izstādes atklāšana 25. septembrī

Gleznošanas studijā būs iespēja iepazīt mākslas žanrus, stilus, apgūt zīmēšanas, gleznošanas un grafikas tehnikas, iesaistīties radošās diskusijās, pilnveidot prasmes un iemaņas plenēros un rast jaunas ierosmes pieredzes apmaiņas pasākumos. Gaidīti arī vecāki, kuri kopā ar bērniem vēlas atklāt vizuālās mākslas pasauli.

•••••

šūšanas klubiņš,

nodarbības vada Agnese Laudere

laiks ceturtdienās plkst. 18.00-20.00

dalības maksa 2 eiro par nodarbību
pirmā nodarbība 10. oktobrī

Iespēja apgūt dažādas šūšanas tehnikas, saņemt profesionāla padomu no auduma izvēles līdz pašdarinātam tērpiem.

•••••

Dienas centrs skolēniem atvērts

katru darba dienu plkst. 15.00-19.00.

Dienas centra skolotāja ir Dace Laudere.

Dienas centrā skolēni aicināti radoši un saturīgi pavadīt brīvo laiku. Iespēja apgūt pamatprasmes rokdarbos.